

ÁLLÁSFOGLALÁS KÖZVETETT KISZERVEZÉSEKKEL KAPCSOLATBAN

A kérelmező magyarországi Fióktelep (**Fióktelep**) állásfoglalás kiadása iránti kérelemmel (**Beadvány**) fordult a Magyar Nemzeti Bankhoz (**MNB**) az ún. közvetett kiszervezésekkel kapcsolatban.

I. A TÉNYÁLLÁS

A Fióktelep működése során az Alapító más entitásainak szolgáltatását is igénybe veszi. Amennyiben ezen entítások az Alapítótól szervezetileg függetlenek és a szolgáltatások a kiszervezés fogalmi elemeit kimerítik, ez kiszervezésként bejelentésre került az MNB részére.

Amennyiben az Alapító, vagy annak valamelyik nem magyarországi fióktelepe (**Fióktelep2**) nyújt szolgáltatást a Fióktelep részére, úgy az – mivel jogilag nem különálló jogi személyről van szó és így a szolgáltatás igénybevétele nem minősül kiszervezésnek – nem kerül bejelentésre az MNB részére.

Előfordul, hogy az Alapító, vagy a Fióktelep2 a Fióktelepnek nyújtott szolgáltatás elvégzésével egy másik, szervezetileg független entitást vagy harmadik felet (**alvállalkozó**) bíz meg (**közvetett kiszervezés**). Ilyen esetben a Fióktelepnek nincs szerződése az alvállalkozóval, így az alvállalkozó nem minősül a Fióktelep vonatkozásában közvetlenül szolgáltatásnyújtónak.

A csoportba tartozó entítások közötti szerződések legfontosabb háttérszabályait az Általános Szerződési Feltételek (**ÁSZF**) adják, melyek rendezik az alvállalkozó igénybevételének kérdését is. Az ÁSZF biztosítja a szolgáltatást nyújtó ellenőrzését a szolgáltatás igénybevevője, valamint annak felügyeleti hatósága által, illetve ennek az elvárásnak az esetleges alvállalkozóknak is meg kell felelniük.

II. A JOGKÉRDÉS

A Fióktelep a fentiekben kifejtett tényállás kapcsán az alábbi kérdések vonatkozásában kérte az MNB állásfoglalását, figyelemmel arra, hogy megítélése szerint a jogszabályok [a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (**Hpt.**) 68. §-a és a befektetési vállalkozásokról és az árutózsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (**Bszt.**) 79-81-§-ai] a közvetett kiszervezéssel kapcsolatos felvetésére nem adnak választ:

1. Szükséges-e az MNB részére kiszervezésként bejelentenie a Fióktelepnek, ha egy – a szervezeti függetlenség fogalmi elemének nem teljesülése miatt – kiszervezésnek nem minősülő, a Fióktelepnek nyújtandó szolgáltatást az Alapító, vagy a Fióktelep2 közvetetten kiszervez egy alvállalkozónak?
2. Amennyiben a bejelentés szükséges, akkor azt kinek és milyen formában kell megtennie?

III. A FIÓKTELEP ÁLLÁSPONTJA

A Fióktelep álláspontja szerint a jogalkotói szándék arra terjed ki, hogy a kiszervezésre vonatkozó szerződéses elvárások akkor is érvényesüljenek, ha – a szervezeti függetlenség feltételének nem teljesülése miatt – ténylegesen nem kiszervezett szolgáltatást nyújtó közvetetten kiszervezi a szolgáltatást a szervezeten kívülre.

A Fióktelep véleménye szerint a szolgáltatás nyújtó (Alapító vagy Fióktelep2) és annak alvállalkozója között létrejött szerződésnek ebben az esetben is biztosítania kell az audit jogot, ami a Fióktelep esetében az ÁSZF alapján meg is valósul.

Mivel közvetlen szerződés a Fióktelep és az alvállalkozó között nincs, így – mivel maga a bejelentési kötelezettség egyébként a kiszervezési szerződés megkötéséhez kapcsolódik – a Fióktelep álláspontja szerint az MNB felé bejelentési kötelezettsége a Fióktelepnek nem áll fenn.

IV. A KÉRDÉSEK MEGÍTÉLÉSE KAPCSÁN RELEVÁNS JOGSZABÁLYI RENDELKEZÉSEK ÉS AZ MNB ÁLLÁSPONTJA

Az MNB az álláspontjának kialakításakor a Hpt. 6. § (1) bekezdés 58. pontját, a 68. § (1) bekezdését, a 199. § (1) bekezdését, a Bszt. 79. § (1) – (7) bekezdéseit, 80. § (1) bekezdését, 81. § (1) bekezdését, 176. § (1) bekezdését, valamint 177. § (1) bekezdését, a külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeiről és kereskedelmi képviselőiteiről szóló 1997. évi CXXXII. törvény (**Fióktelep tv.**) 2. § b) pontját¹, valamint a 2014/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a befektetési vállalkozások szervezeti követelményei és működési feltételei, valamint az irányelv alkalmazásában meghatározott kifejezések tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2016. április 25-i 2017/565 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (**2017/565 bizottsági rendelet**) 2. cikk 3. pontját² tekintette irányadónak.

AZ MNB ÁLLÁSPONTJA

Mindenekelőtt az MNB egyetért a Fióktelep azon álláspontjával, miszerint a Fióktelep részére az Alapító, illetve a Fióktelep2 által nyújtott szolgáltatás nem minősül kiszervezésnek, tekintettel arra, hogy a Fióktelep tv. 2. §-ának b) pontja értelmében a Fióktelepek ugyanazon alapító jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeti egységei.

Amennyiben a Fióktelep részére az Alapítótól szervezetileg függetlennek minősülő entitások, vagy a Fióktelep2 által megbízott harmadik fél nyújt szolgáltatást, ez az MNB megítélése szerint kiszervezésnek fog minősülni, ezért szükség van kiszervezési szerződés megkötésére. Ilyen esetben a kiszervezési szerződést a Fióktelep részére szolgáltatást nyújtó Alapító, illetve a Fióktelep2 fogja aláírni az alvállalkozóval. Ezen közvetett kiszervezéssel kapcsolatos bejelentési kötelezettséget érintően a Bszt. és a Hpt. vonatkozó rendelkezéseit megvizsgálva az MNB álláspontja a következő.

A Bszt. 176. §-ának (1) bekezdése határozza meg azokat az előírásokat melyek betartásának ellenőrzésére a Fióktelep vonatkozásában az MNB hatáskörrel bír. Ezen bekezdés szerint *a más EGT-állam felügyeleti hatóságának befektetési szolgáltatási tevékenység végzésére jogosító engedélyvel rendelkező külföldi befektetési vállalkozás Magyarország területén létesített fióktelepe által végzett tevékenysége esetében a Felügyelet hatáskörében ellenőrzi a 17/A. §-ban, 40–51. §-ban, 55–56. §-ban, 62–65. §-ban, 67–69. §-ban, 73–76. §-ban és 151–153. §-ban foglalt rendelkezések betartását.*

Tekintettel arra, hogy a Bszt. kiszervezésre vonatkozó 79-81. §-aira való utalást a Bszt. 176. §-ának (1) bekezdése nem tartalmazza, megállapítható, hogy az MNB nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy ellenőrizze, hogy a Fióktelep a kiszervezésre vonatkozó rendelkezéseket betartja-e.

A Hpt. ilyen kifejezett rendelkezést nem tartalmaz, azonban a Hpt. 199. § (1) bekezdése kimondja, hogy egy másik EGT-államban székhellyel rendelkező pénzügyi intézmény magyarországi fióktelepe esetében a székhely szerinti EGT-állam illetékes felügyeleti hatóságának megbízásából a felügyeletet a Felügyelet is elláthatja. Az ellenőrzést a másik EGT-államban engedéllyel rendelkező pénzügyi intézmény fióktelepe esetében a magyarországi hatályos jogszabályok figyelembevételével szükséges lefolytatni. E rendelkezésből kitűnően a Fióktelep felügyelete alapvetően az alapító székhelye szerinti felügyeleti hatóság (**Home Felügyelet**) feladata.

Így főszabályként rögzíthető, hogy a fióktelep formájában működő hitelintézetek és befektetési vállalkozások felügyeletét elsődlegesen nem az MNB, hanem az illetékes Home Felügyelet látja el. Erre tekintettel a kiszervezésre vonatkozó jogszabályi előírásoknak történő teljes körű megfelelés érdekében az MNB javasolta a Fióktelepnek, hogy a Beadványban szereplő kérdések tekintetében ismerje meg a Home Felügyelet álláspontját.

Fentiekől függetlenül a Fióktelep kiszervezéseit illetően a Bszt. 79.-81. §-aiban foglalt – a kritikus vagy fontos

¹ Fióktelep tv. 2. § b) pontja alapján a fióktelep: a külföldi vállalkozás jogi személyiséggel nem rendelkező, gazdálkodási önállósággal felruházott olyan szervezeti egysége, amelyet önálló cégformaként a belföldi cégnyilvántartásban a külföldi vállalkozás fióktelepeként bejegyeztek.

² 2017/565 bizottsági rendelet 2. cikk 3. pontja alapján a kiszervezés olyan, bármely formát öltő megállapodás egy befektetési vállalkozó és egy szolgáltató között, amelynek keretében a szolgáltató elvégze a vállalkozás nevében egy olyan folyamatot, szolgáltatást vagy tevékenységet, amelyet egyébként a befektetési vállalkozás maga hajtana végre.

operatív funkciók kiszervezése kapcsán a Bszt. 79. § (4) bekezdése alapján a 2017/565 bizottsági rendelet 31. cikkében meghatározott – előírásokat is figyelembe kell venni.

A 2017/565 bizottsági rendelet 2. cikk 3. pontjába foglalt kiszervezési definícióból következően, ha az Alapítónak vagy a Fióktelep2-nek azért van szüksége alvállalkozóval szerződni, mert a Fióktelep részére végzett tevékenységet nem, vagy csak részben tudja maga ellátni, akkor ez kiszervezésnek minősül. Ez esetben a kiszervezési szerződést az alvállalkozóval szerződést kötő Alapító vagy Fióktelep2 köteles bejelenteni. A bejelentést az Alapítónak, illetve a Fióktelep2-nek – tekintettel arra, hogy a kiszervezési szerződést nem a Fióktelep, hanem az említett entitások kötötték és a kiszervezésre vonatkozó rendelkezések betartása nem tartozik az MNB felügyeleti hatáskörébe – nem az MNB, hanem a kiszervezésre vonatkozó rendelkezések betartásának ellenőrzésére hatáskörrel rendelkező Home Felügyelet felé kell megtennie.

Összefoglalva a fentieket, a Bszt., a Hpt. és a Fióktelep tv. idézett rendelkezéseinek összevetése alapján az MNB alapvetően egyetért a Fióktelep azon véleményével, hogy a Fióktelepnek közvetett kiszervezés esetén nincs az MNB felé bejelentési kötelezettsége. Ugyanakkor a közvetett kiszervezést az alvállalkozóval szerződést megkötőnek be kell jelentenie a kiszervezésre vonatkozó rendelkezések betartásának ellenőrzésére hatáskörrel rendelkező Home Felügyelet számára.

Budapest, 2023. június